

Banki rynków wschodzących – dzwoni dzwonek alarmowy

26 kwietnia 2023 r.

Podatność banków na rynkach wschodzących – dzwoni dzwonek alarmowy

Ludovic Subran
Główny Ekonomista
ludovic.subran@allianz.com

Maxime Darmet
Starszy Ekonomista
maxime.darmet@allianz-trade.com

Pablo Espinosa Uriel
Strateg Inwestycyjny
pablo.espinosa-uriel@allianz.com

Françoise Huang
Starszy Ekonomista
francois.huang@allianz-trade.com

Andreas Jobst
Szef Działu Badań
Makroekonomicznych i Rynków
Kapitałowych
andreas.jobst@allianz.com

Maria Latorre
Doradca Sektora B2B
maria.latorre@allianz-trade.com

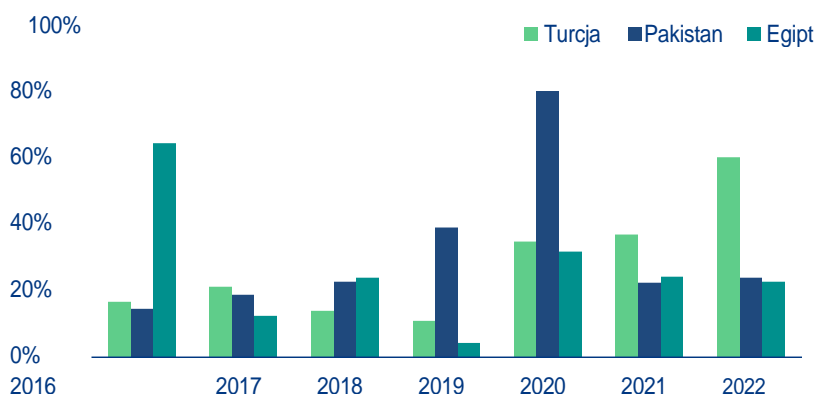
Michael Soproni
Analityk Ryzyka (Instytucje
Finansowe)
michael.soproni@eulerhermes.com

Marco Caccia
Asystent ds. Badań
marco.caccia@allianz.com

Upadek Silicon Valley Bank i Signature Bank w USA, a także przejęcie Credit Suisse przez UBS wywołały widmo rosnącej podatności sektora finansowego na rosnące stopy procentowe w warunkach spowolnienia wzrostu. Podczas gdy większość uwagi skupiła się na gospodarkach rozwiniętych, przyjrzymy się bliżej implikacjom restrykcyjnej polityki pieniężnej dla banków na rynkach wschodzących (i potencjalnym skutkiem ubocznym). W opinii Allianz Trade takie banki są zwykle bardziej podatne na zagrożenia ze względu na ich większą koncentrację na rynkach krajowych i ściślejsze powiązanie z warunkami fiskalnymi (ze względu na duże zaangażowanie rządu w dług publiczny i wpływy polityczne), co zwykle skutkuje wysoce procykliczną dynamiką wzrostu akcji kredytowej.

W ostatnich miesiącach silny wzrost akcji kredytowej na kilku rynkach wschodzących charakteryzujących się wysokimi nierównowagami wewnętrznymi i zewnętrznymi – w Turcji, Pakistanie i Egipcie – budzi alarm (Rysunek 1). Banki z Turcji, Pakistanu i Egiptu mają bliskie powiązania z lokalnymi rządami z powodu represji finansowych. W rezultacie wzrost akcji kredytowej był głównie napędzany politycznie, ponieważ rządy lokalne miały większe zapotrzebowanie na dodatkowe pieniądze. Rząd prezydenta Erdogana w Turcji próbuje stymulować wzrost gospodarczy za pomocą niekonwencjonalnych środków pobudzania akcji kredytowej. W konsekwencji, podstawowa stopa procentowa była kilkakrotnie obniżana. W Pakistanie silny wzrost akcji kredytowej był spowodowany większym zadłużeniem państwowym (dług państwowy stanowił około 40% wszystkich aktywów bankowych w czerwcu 2022 r.) oraz dodatkowymi programami wsparcia dla MŚP. Podobnie w Egipcie znacznie wzrosły kredyty dla państwa lub przedsiębiorstw związanych z państwem.

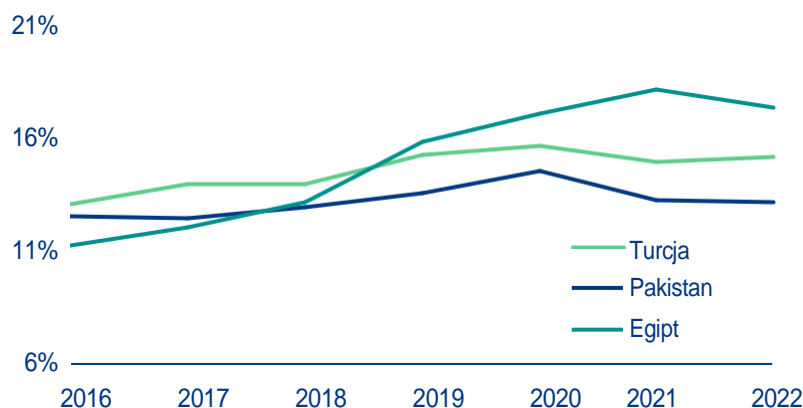
Rysunek 1: Wzrost akcji kredytowej

Źródła: Refinitiv Datastream, Allianz Research

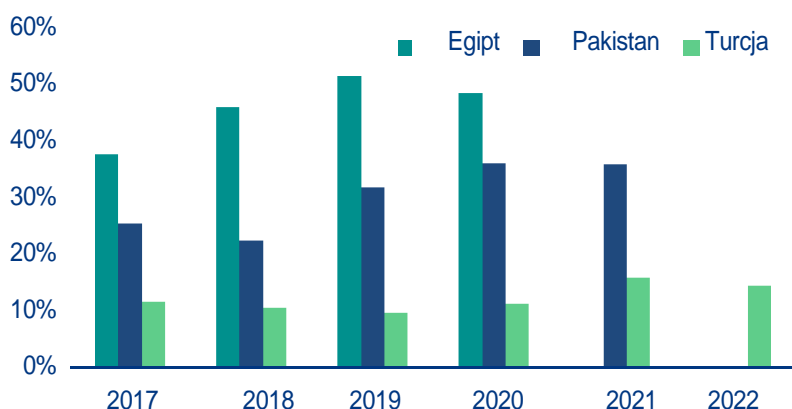
W tych krajach banki są szczególnie narażone na ryzyko stopy procentowej i ryzyko związane z państwem. Banki we wszystkich trzech krajach mają – na razie – wystarczające bufora płynnościowe i kapitałowe (Rysunki 2 i 3).

Rysunek 2: Współczynnik kapitału Tier 1

Źródła: Refinitiv Datastream, Allianz Research

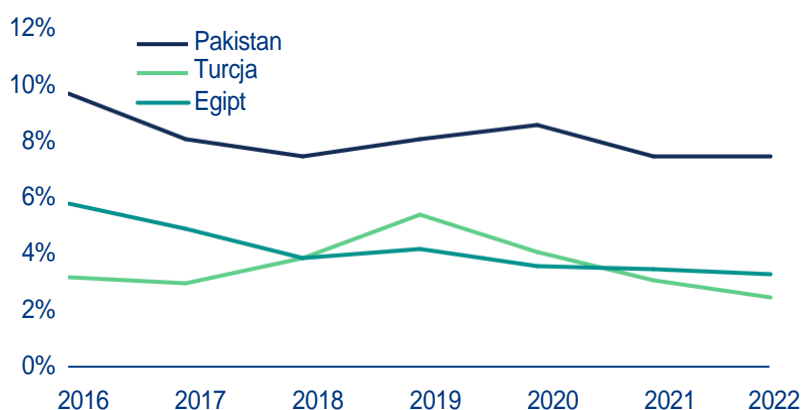
Rysunek 3: Wskaźnik aktywów płynnych

Źródła: Refinitiv Datastream, Allianz Research

Banki zarówno w Turcji, jak i w Egipcie również wykazują stosunkowo niskie wskaźniki kredytów zagrożonych (NPL), chociaż są one zawyżone ze względu na silny wzrost akcji kredytowej, który zawyża mianownik wskaźnika. Środki zaradcze związane z pandemią pozwoliły również utrzymać w ryzach odnotowane utraty wartości. W Pakistanie takie środki nadal obowiązują w odniesieniu do MŚP, natomiast w przypadku Turcji system został już wycofany. (Rysunek 4). Banki posiadają duże zasoby obligacji rządowych, co naraża je na wysokie ryzyko kontrahenta (z tytułu zaległości płatniczych dłużników państwowych), ale także ryzyko stopy procentowej (ponieważ banki centralne walczą z inflacją).

Rysunek 4: Wskaźnik kredytów zagrożonych (NPL)

Źródła: Refinitiv Datastream, Allianz Research

Rosnące ryzyko walutowe może stać się wyzwaniem dla tureckich banków. W Turcji 57% depozytów jest zdominowanych w walutach obcych¹. W tym kontekście banki mogą znaleźć się pod coraz większą presją, jeśli lira krajowa ulegnie dalszemu pogorszeniu, zwłaszcza że jest mało prawdopodobne, aby rząd turecki był w stanie wspierać nawet banki państwowe. Ponadto istnieje potencjalne, choć mało prawdopodobne za rządów Erdogana, ryzyko wzrostu podstawowych stóp procentowych, co z kolei mogłoby doprowadzić do znacznych odpisów w portfelu papierów wartościowych.

Zarówno w Egipcie, jak i w Pakistanie ryzyko związane z długiem państwowym stało się bardziej dotkliwie. Biorąc pod uwagę duże udziały banków krajowych w obligacjach rządowych, niewypłacalność państwa miałaby katastrofalne skutki. Zarówno Egipt, jak i Pakistan mają jedno z najwyższych wskaźników długu publicznego (Egipt: 98,4%; Pakistan: 89,6%). Agencje ratingowe obniżyły ostatnio rating państwowy Egiptu, powołując się na zmniejszone bufony zewnętrzne tego kraju i jego zdolność do absorpcji wstrząsów. W przypadku Pakistanu ostatni rating zewnętrzny to CCC- przyznany przez agencję Fitch, czyli zaledwie o jedno oczko powyżej poziomu niewypłacalności. W przypadku niewypłacalności państwa nawet dalszy wzrost ryzyka związanego ze stopami procentowymi w opinii Allianz Trade mógłby doprowadzić do masowych odpisów w portfelach papierów wartościowych, co oprócz płynności mogłoby również obciążyć kapitalizację banków.

Jak zawsze, oceny podlegają poniższemu wyłączeniu odpowiedzialności.

OŚWIADCZENIA DOTYCZĄCE PRZYSZŁOŚCI

Niniejszy dokument zawiera oświadczenia dotyczące przyszłości, takie jak prognozy czy przewidywania, które opierają się na bieżących poglądach i założeniach kierownictwa i które podlegają znanym i nieznanym ryzykom i niepewnościom. Rzeczywiste wyniki, dane czy zdarzenia mogą odbiegać znacząco od przewidywanych czy

domniemywanych w takich oświadczeniach prognostycznych.

Różnice mogą wynikać ze zmian czynników, między innymi: (i) ogólnej sytuacji gospodarczej i konkurencyjnej w kluczowej działalności i na kluczowych rynkach Allianz, (ii) wyników na rynkach finansowych (szczególnie w zakresie zmienności, płynności, zdarzeń kredytowych), (iii) częstotliwości i wagi zdarzeń szkodowych, w tym w odniesieniu do szkód wynikających z katastrof naturalnych, a także zmian w kosztach szkód, (iv) trendów poziomów umiarności i zachorowalności, (v) poziomu odporności, (vi) poziomu braku płatności - szczególnie w segmencie bankowości, (vii) poziomu stóp procentowych, (viii) kursów walutowych, szczególnie EUR/USD, (ix) przepisów prawnych i regulacji, szczególnie podatkowych, (x) wpływu przejęć, w tym kwestii związanych z integracją i reorganizacją oraz (xi) ogólnych warunków konkurencyjnych w zakresie lokalnym, regionalnym, krajowym i/lub globalnym. Wiele z tych czynników może cechować się zwiększonym prawdopodobieństwem wystąpienia lub wyższą wagą skutków ich wystąpienia w przypadku wystąpienia ataków terrorystycznych i ich konsekwencji.

BRAK OBOWIĄZKU AKTUALIZACJI

Spółka nie jest zobowiązana do aktualizacji żadnych prognoz czy oświadczeń dotyczących przyszłości zawartych w niniejszym raporcie, za wyjątkiem informacji, których ujawnienia wymagają przepisy prawa.

Allianz Trade stanowi znak towarowy służący do oznaczenia zakresu usług świadczonych przez Euler Hermes.